

Visszatekintés

Én is éltem... vagy nem élet
Születésen kezdeni,
És egynehány tized évet
Jól-rosszúl leküzdeni?
Én is éltem... az a sajka
Engem is hányt, ringatott,
Melyen kiteszi a dajka
A csecsemő magzatot.

Első nap is oly borultan
Hajola reám az ég!
S hogy nevetni megtanultam,
Sírni immár jól tudék;
Sohase bírák teljébe'
Örömeim poharát;
Az ifjuság szép kertébe
Vas korlátot néztem át.

Félve nyúltam egyszer–máskor
Egy rózsát szakasztani:
Késő volt – a rázkodáskor
Mind lehulltak szirmai.
Keresém a boldogságot,
Egy nem ismert idegent:
Jártam érte a világot –
S kerülém ha megjelent.

Vágytam a függetlenségre,
Mégis hordám láncomat,
Nehogy a küzdés elvégre
Súlyosbitsa sorsomat:
Mint a vadnak, mely hálóit
El ugyan nem tépheti,
De magát, míg hánykolódik,
Jobban behömpölygeti.

Álmaim is voltak, voltak...
Óh, én ifju álmaim!
Rég eltűntek, szétfoszoltak,
Mint köd a szél szárnyain.
Az az ábránd – elenyészett;
Az a légvár – füstgomoly;
Az a remény, az az érzet,
Az a világ – nincs seholl!–

Nem valék erős meghalni,
Mikor halmom lehetett:
Nem vagyok erős hurcolni
E rám szakadt életet.
Ki veszi le vállaimról...?
De megálljunk, ne, – ne még!
Súlyos a teher, de imhol
Egy sugár előttem ég.

Szende fényű szép szövetnek, –
Mely egyetlen-egy vigasz,–
Szerelemnek, szeretetnek
Holdvilága! te vagy az.
Elkisérsz-e? oh, kísérj el –
Nincs az messze – síromig;
S fátyolozd be derüs éjjel
Aki majd ott álmodik!

A verset az Arany János kritikai kiadás (*Arany János összes művei*, I. kötet. Sajtó alá rendezte: Voinovich Géza, Bp., Akadémiai, 1951), az *Arany János összes költeményei* (I. kötet, sajtó alá rendezte és a jegyzeteket írta Szilágyi Márton, Bp., Osiris, 2006) című kiadások szövege alapján közöljük.